

Oslo, 13. mars 2017

Abelias innspill til statsbudsjett for 2018

Abelia er NHOs landsforening for kunnskaps- og teknologibedrifter, og organiserer mer enn 2.050 virksomheter med nærmere 48.000 årsverk. Vår visjon er "Drivkraft for kunnskapssamfunnet". For en digital versjon av dette brevet; <https://www.abelia.no/abelias-innspill-til-statsbudsjett-for-2018>

Kunnskap skal bygge Norge videre

I sin nyttårstale for 2017 sa statsministeren at hun hadde tro på skapende nordmenn som ønsker å bidra: "*Politikere kan legge til rette for nye, private jobber, men det er dristige kvinner og menn som må skape dem.*" Abelias budsjettinnspill for 2018 har som mål å skape flere nye arbeidsplasser, legge til rette for det "ufødte og nyfødte" næringslivet og videreutvikle velferdsstaten. Vi vektlegger også tiltak som kan bidra til nødvendig omstilling av offentlig sektor.

En kraftfull satsing på utvikling og anvendelse av teknologi er avgjørende både i næringsliv og offentlig sektor. Offentlige aktører som opptre slik at det utløser teknologiutvikling og innovasjon bidrar samtidig både til bedre og billigere tjenester for innbyggerne og til utvikling av et næringsliv som kan betale fremtidens skatter.

For å sikre bærekraftige budsjetter over tid ber Abelia regjeringen:

- Aktivt tilrettelegge for økt digitalisering i offentlig sektor.
- Gjennomføre reelle kostnadsuttak ved gevinstrealisering, omprioriteringer og effektiviseringsprogrammer.
- Investere i kompetanse som gir omstillingsevne og kan bidra til fremtidige eksport- og skatteinntekter.
- Investere i forskning som gir samfunnsnytte.
- Sikre bedre kapitaltilgang som kan bygge flere vekstbedrifter.
 - Satsing på klynger som kan gi teknologioverføring, ny kunnskap og nye bedrifter.
 - Oppstart av katapultprogram gjennom pilotering innen presisjonsmedisin.

1.0 Bærekraftige budsjetter

De samlede utgiftene i offentlig sektor for 2016 er beregnet til 1.550 milliarder kroner. Det utgjør 50,1 prosent av BNP i samme periode. De siste årene har offentlige utgifter økt, mens BNP har falt.

En årsak til veksten i offentlig sektor er at staten i stort omfang tar på seg oppgaver hvor det allerede eksisterer velfungerende markeder og sterke, etablerte fagmiljøer utenfor staten. Statliggjøringen av oppgaveløsningen skjer gjennom nye programmer og prosjekter, og tilbaketrekking av oppgaver som tidligere ble løst utenfor offentlig sektor.

Det er påfallende at dette skjer uten at det reises spørsmål om i) veksten i antall offentlige ansatte, og ii) konsekvensene for balansen mellom staten og private tilbydere, og iii) tapte muligheter for å bygge opp kunnskapsmiljøer i næringslivet som kan nå ut til et større, ofte internasjonalt, marked.

For å sikre et bærekraftig budsjett ber Abelia regjeringen:

- Vurdere alle underliggende etater for å identifisere og skille mellom kjernevirksomhet og oppgaver som bedre kan ivaretas av fristilte aktører.
- Vurdere fristilling av hele eller deler av statlige forskningsmiljøer, herunder Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI), Veterinærinstituttet, Havforskningsinstituttet, Nasjonalt institutt for sjømatforskning (NIFES) og Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO).
- Øke avbyråkratiseringskuttet.

2.0 En effektiv og digital offentlig sektor

En rapport Samfunnsøkonomisk analyse og Ny Analyse utførte for Telenor i 2015 viser at IKT bidro med nesten 50 prosent av produktivitetsveksten i Norge i perioden 2006-2013.¹ Norske forbrukere er i den digitale verdenstoppen, noe som øker våre forventninger om medvirkning, automatisering og smidighet i offentlig tjenesteyting. Offentlig tjenesteyting er imidlertid preget av lite samhandling mellom ulike sektorer. Etablering av en ny digital postkasse i tillegg til de som allerede finnes, er et godt – og dyrt – eksempel på manglende samarbeid mellom sektorene.

2.1 Digitalisering av kommuner og medfinansieringsordning

Abelia er bekymret for kommunenes svake satsing på digitalisering. Kommunene har ansvar for viktige områder som treffer innbyggerne i deres hverdag, men mangler insentiver til å digitalisere.

Regjeringen har etablert en medfinansieringsordning². Gjennom delfinansiering av digitaliseringstiltak fungerer den som en gulrot for gjennomføring av lønnsomme små og mellomstore IKT-prosjekter i statlig sektor. Alle tiltak må gi en gevinstrealisering. Dette er et bra tiltak. Abelia mener det er nødvendig å utvide ordningen til også å gjelde for kommunene.

Det er viktig at gevinstrealisering ikke forstås som en invitasjon til at statlig virksomhet identifiserer nye inntektskilder ved å gå inn i velfungerende markeder, men fører til reelle reduksjoner i fremtidige kostnader.

2.2 Felleskomponenter – Altinn og Brønnøysundregistrene

Abelia oppfatter Altinn og Brønnøysundregistrene som en sentral aktør for å realisere visjonen om en mindre og mer effektiv offentlig sektor med bedre tjenesteyting. Vi har tidligere tatt til orde for oppgradering i registersystemet til Brønnøysundregistrene, og er glade for det som er gjort.

Brønnøysundregistrene har også ansvaret for Altinn. Deler av Altinn er utdatert og lite tilrettelagt for dagens bruksmønster hos tjenestens brukere. Løsningen er delvis basert på et system som ikke støtter variasjon mellom store og små skjermer. Når nordmenn bruker mobil mer enn datamaskin blir det derfor dårlig samsvar mellom forventninger og faktisk funksjonalitet. Digital agenda og Digitaliseringsrundskrevet har brukerorientering som en tydelig føring, og det må få følger for valg av teknologiløsninger. Felleskomponenter er fundamentet for digitaliseringen av offentlig sektor, og næringslivet er avhengig av dem for å gjennomføre egne prosesser for automatisering og digitalisering. Da må også Altinn tildeles nødvendige midler for å oppgradere sin plattform.

¹ Samfunnsøkonomisk analyse og Ny Analyse, 2015: "IKT og produktivitet. Betydningen av IKT for produktivitetsveksten i Norge" Lest 14. januar 2016: <https://www.telenor.no/om/teknologi-norge/Vekstbidrag-fra-IKT.jsp>

² <https://www.difi.no/veiledning/ikt-og-digitalisering/medfinansiering-av-digitaliseringsprosjekt>

I arbeidet med Altinn har Brønnøysundregistrene lagt til grunn at leverandørene skal håndtere mest mulig utvikling og drift av løsningen. Dette gjøres gjerne ved størst mulig bruk av "hylleware" og ved bruk av eksterne konsulenter for tilpasninger, vedlikehold og oppgraderinger. Abelia støtter denne tilnærmingen. Det er likevel nødvendig å påpeke at Altinn ikke skal benytte sin posisjon til å hindre at private aktører skal kunne utvikle tjenester tilknyttet Altinn. Det kan godt stilles krav til tjenester som skal knyttes til felleskomponenter, men det må ligge en forpliktelse om teknologinøytralitet til grunn for kravene.

For å sikre en effektiv og digital offentlig sektor ber Abelia regjeringen:

- Utvide statlig medfinansieringsordning til 200 millioner kroner³.
- Innføre en kommunal medfinansieringsordning på 300 millioner kroner.
- Bevilge 150 millioner kroner for modernisering av Altinn.
- Aktivt hente ut gevinster realisert gjennom investeringer i ny teknologi.

3.0 Kompetanse for å sikre omstillingsevne og eksportinntekter

En høyt utdannet befolkning med relevant fagkompetanse vil være avgjørende for Norges evne til å møte en tid med kontinuerlige endringer. IKT-fag er spesielt viktig, fordi teknologi er en forutsetning for innovasjon og fornying på alle samfunnsområder. Vår evne til å utnytte digitale verktøy avgjør om vi får til omstilling, nye tjenester og utvikling av nye fremtids- og eksportrettede næringer. Norge har et godt utgangspunkt, men internasjonale rangeringer viser at vi sakker akterut i digitalisering, både i næringslivet, men særlig i offentlig sektor. Det handler ikke om at det ikke gjøres noe i Norge, men at det i andre land går raskere.

Investering i digitale ferdigheter hos barn, studenter, arbeidstakere og ledere i både offentlig og privat sektor, er både avgjørende for den enkelte og for vår samlede evne til omstilling, næringsutvikling og til å møte samfunnsutfordringer innenfor for eksempel helse og klima.

Norge har allerede en kritisk mangel på IKT-kompetanse og etterspørselen vil øke i årene som kommer. En rapport DAMVAD og Samfunnsøkonomisk Analyse utarbeidet på oppdrag fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet viser at vi styrer mot en kritisk kompetansemangel med dagens utdanningskapasitet⁴. I "beste" fall vil én av fire IKT-stillinger stå ubesatte i 2030.

Situasjonen er enda mer prekær for kompetanse innen IKT-sikkerhet. I statsbudsjettet for 2016 ble antallet studieplasser innen IKT-sikkerhet økt med 65 studieplasser. Det er bra, men det er fortsatt langt igjen. Lysneutvalgets rapport "Digital sårbarhet, sikkert samfunn" (NOU 2015:13) påpeker at sikkerhet ikke er et obligatorisk fag på alle IKT-studier her i landet. Med et relativt lavt antall personer med IKT-sikkerhet i fagkretsen og lite forskning på området, utsetter vi virksomheter i både privat og offentlig sektor for unødvendig risiko.

Innsatsen for å styrke digitale ferdigheter må starte tidlig - med koding i grunnskolen og fortsette med stimulering av digitale ferdigheter gjennom hele læringsløpet og i alle fag. Digital kompetanse er definert som én av fem grunnleggende ferdigheter. Mens lesing, skriving, muntlighet og regning har

³ Dette vil utgjøre en økning fra 112,5 kroner på Statsbudsjettet for 2017.

⁴ https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kmd/aif/dokumenter/dimensjonering_avansert_ikt_kompetanse.pdf

naturlige vertsfag, er digitale ferdigheter hjemløse. Vi må sikre at elevene får en utdanning som kan sette dem i stand til å ta kreativ kontroll over teknologien. Derfor må læreplanene endres slik at digital kompetanse integreres i alle fag.

3.1. Styrke lærerutdanningen

Lærerne har behov for profesjonsfaglig digital kompetanse i grunnutdanning og videreutdanning, hvor de får rom til å evaluere og velge de beste digitale læremidlene. Engangsøvelser basert på spesifikke plattformer og produkter gir flyktig kunnskap. Digitale ferdigheter bør ikke handle om verktøyene i seg selv, men mer om tankesett og fremgangsmåte. Spesifikke produkter blir fort utdatert, mens kompetanse i nettedigering, sosiale medier, UX-design og generell multimedia vil ha mange og varige bruksområder.

3.2. Marked for digitale læremidler

Det interfylkeskommunale Nasjonal digital læringsarena (NDLA) har i dag et tilnærmet monopol på digitale læremidler i videregående skole. Dette stimulerer ikke til utvikling av læremidler av høy kvalitet, men bidrar til at læringsteknologibransjen holder seg borte fra det norske skolemarkedet. Nå vurderes et tilsvarende system for grunnskolen, noe som bare vil forsterke problemet. Abelia anbefaler at Min Feide utvikles til å bli en offentlig nasjonal portal for kjøp av digitale læremidler fra norske og utenlandske leverandører som tilfredsstillende bestemte kvalitetskrav. NDLA sine ressurser kan inngå i en slik portal, men innkjøpsrollen til NDLA bør flyttes tilbake til den enkelte skoleeier.

3.3. Fagskoler

Stortingsmeldingen "Fagfolk for fremtiden — Fagskoleutdanning" (Meld. St. 9, 2016–2017) legger opp til en fagskolereform. Her legges grunnlaget for at fagskolene kan bli en viktig bidragsyter for å løse samfunnsoppgaver knyttet til omstilling i arbeids- og næringsliv. Meldingen er imidlertid uklar på hvilke fagskolestudier som skal finansieres og nivå på finansieringen. Dagens finansieringssystem bygger blant annet på en kostnadsberegning på 80.000 kroner per heltidsstudent per år. Dette ligger langt under de reelle kostnadene. Deloitte leverte en utredning til Kunnskapsdepartementet våren 2016 hvor de beregnet at den reelle gjennomsnittlige kostnaden per fagskolestudent var 106.171 kroner i perioden 2012-2014. En indeksregulering vil derfor tilsi rundt 115.000 per studieplass i dag.

Hvis fagskoleutdanningen skal oppleves som attraktiv må den finansieres på lik linje med høyskole- og universitetsutdanninger. Høsten 2016 gikk imidlertid en tredel av fagskolestudentene på studier uten noen form for offentlig finansiering. Dette utgjør om lag 3.600 studenter omregnet til heltid. Finansiering av disse studieplassene vil koste 414 millioner kroner. I tillegg kommer 6.500 studenter omregnet til heltid som er underfinansiert med ca. 35.000 kroner hver. En finansiering av disse studieplassene vil gi en ekstra kostnad på 227,5 millioner kroner. I tillegg kommer nye fagområder som i dag ikke er finansiert, for eksempel oppvekstfagene som er en viktig del av kompetansehevingen i barnehagesektoren. Eksempelvis vil 1.000 nye heltidsplasser koste 115 millioner kroner.

Mange studenter som i dag velger en høyskoleutdanning kunne ha dekket sitt kompetansebehov bedre gjennom en kortere, spissere, mer yrkesrettet og praktisk fagskoleutdanning. En bedre finansiering av fagskoleutdanning vil gi reduserte kostnader for samfunnet. Utdanningen er gjerne 1-2 år kortere, og studentene kommer dermed tidligere ut i arbeid og kan bidra med skatteinntekter. En gjennomsnittlig studieplass koster minst 100.000 kroner per år, og yrkesaktive vil normalt bidra med rundt 100.000 kroner i skatt per år. En student som velger en fullfinansiert fagskoleplass fremfor høyskoleplass vil dermed bidra med minst 200.000 kroner gjennom kortere studieløp og økt

skatteinntekt. 1.000 nye studieplasser i fagskoleutdanningen har dermed et potensial for inndekning på 200 millioner kroner.

3.4 Barnehager

Private barnehager bør ha lik mulighet som offentlige barnehager til å iverksette kompetansetiltak i tråd med statlige føringer og strategier. Halvparten av midlene til kompetanseheving må derfor øremerkes til kompetanseheving i de private barnehagene. Det må også utvikles et system der barnehageeiere kan søke finansiering av kompetansetiltak for sine barnehager direkte fra Utdanningsdirektoratet (UDIR). Prøveordningen hvor private barnehager kan søke fylkesmannen direkte fremfor å gå gjennom kommunen, bør opprettholdes og utvides. Det er også behov for et mest mulig uavhengig tilsyn av norske barnehager. Dette løses ikke best på kommunalt nivå slik det er i dag. Det er ikke hensiktsmessig at kommunene driver tilsyn av egen og konkurrerende virksomhet.

For å sikre rett kompetanse ber Abelia regjeringen:

- Kartlegge fremtidige arbeidskraftbehov i et digitalt samfunn og utarbeide en nasjonal strategi for å styrke kompetansen på sentrale områder.
- Etablere 1.000 nye studieplasser på IKT (estimert kostnad 572 millioner kroner årlig)⁵.
- Innføre koding som en del av grunnskolen (estimert kostnad 202 millioner kroner årlig)⁶.
- Økte IKT i lærerutdanningen (90 millioner kroner årlig ifølge IKT-senteret)⁷.
- Flytte NDLAs innkjøpsrolle tilbake til skoleeier.
- Videreutvikle Min Feide til å bli en offentlig nasjonal portal for digitale læremidler.
- Finansiere fagskoleutdanningen etter dokumenterte kostnader. Dette betyr 250 millioner kroner i 2018, noe som trappes opp til 500 millioner i 2019 og 750 millioner i 2020.
- Halvparten av midler til kompetanseheving må gå til private barnehager.
- Barnehageeiere må få søke finansiering av kompetansetiltak direkte fra UDIR.
- Det bør etableres et uavhengig statlig barnehagetilsyn hos enten fylkesmannen eller UDIR.

4.0. Investere i forskning som gir samfunnsnytte

Norge er avhengig av ny kunnskap for å løse de store samfunnsutfordringene. Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning er et godt verktøy for prioritering i statsbudsjettet. Abelia er særlig glad for at Stortinget har sluttet seg til målet om at tre prosent av BNP skal gå til forskning og utvikling innen 2030, og at offentlig finansiert forskning allerede i 2016 nådde målet på én prosent.

Hvis næringslivets forskningsandel skal øke til to prosent av BNP innen 2030, er det behov for å styrke virkemidler som utløser forskning i og for næringslivet. Det er derfor behov for en økning i offentlig

⁵ Provenyeffekten av å etablere 1.000 nye varige fireårige studieplasser i finansieringskategori D er 572 millioner kroner årlig ved fullt utbygget studieløp i 2021, ifølge Kunnskapsdepartementets budsjettberegninger. Samlede årlige kostnader fra og med 2023 er 678,7 millioner kroner. <http://www.statsbudsjettet.no/Statsbudsjettet-2017/Budsjettsporsmal/?parti=arbeiderpartiet&query=&sort=desc>

⁶ I 2017 er helårseffekten ved innføring av en ekstra undervisningsuke på barnetrinnet kostnadsberegnet til om lag 202 mill. kroner, og om lag 215 mill. kroner på ungdomstrinnet. <http://www.statsbudsjettet.no/Statsbudsjettet-2017/Budsjettsporsmal/?parti=arbeiderpartiet&query=&sort=desc>

⁷ Senter for IKT i utdanningen er et sentralt virkemiddel for å styrke IKT-kompetanse på alle nivå i grunnsopplæringen. Senteret har et omfattende mandat og har følgende mål for virksomheten i 2017:

- Økt digital kompetanse hos ansatte i barnehagen og grunnsopplæringen - Økt kvalitet i det pedagogiske arbeidet med digitale ferdigheter hos barn og unge - Økt kvalitet i sektorens infrastruktur og administrative prosesser
I budsjettforslaget har regjeringen foreslått en samlet ramme på 90 millioner kroner til senteret.

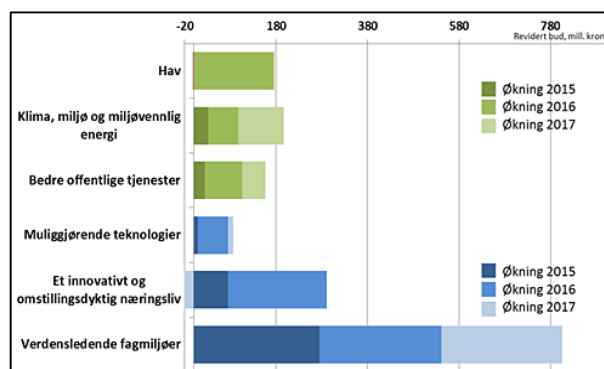
finansiert forskning i en overgangsperiode frem til 2030. En slik investering i anvendt forskning vil gi langsiktig avkastning.

En revisjon av langtidsplanen må videreføre dagens hovedlinjer og gi forpliktende opptrappingsplaner på de tematisk prioriterte områdene klima og miljø, fornyelse i offentlig sektor, hav, muliggjørende teknologier og et innovativt og omstillingsdyktig næringsliv. I tillegg må også sikkerhet/beredskap og migrasjon dekkes.

Næringsrettede virkemidler i Forskningsrådet som bidrar til økt konkurransekraft og innovasjonsevne må prioriteres, og koordineringen mellom sektordepartementenes forskningsinnsats må styrkes.

Forskningsinstituttene solide bidrag til verdiskaping i samspill med næringslivet og offentlige virksomheter er godt dokumentert. Potensialet for økt verdiskaping og konkurransekraft i anvendt forskning må hentes ut. Derfor må forskningsinstituttene basisbevilgning økes fra et gjennomsnitt på 10 prosent mot et internasjonalt nivå som ligger mellom 30 og 50 prosent.

Finansiering av forskning har samlet hatt en god utvikling siden langtidsplanen ble lansert. Forskningsrådets oversikt⁸ (figur til høyre) viser dette, men også at veksten i hovedsak har kommet på området "Verdensledende fagmiljøer", med andre ord på områder uten tematisk prioritering. De tematiske prioriteringene, som skal bidra til å løse de store samfunnsutfordringene, har hatt en vesentlig lavere vekst, og ekstra svak er veksten innen muliggjørende teknologier.

Figur 1: Tildeling til oppfølging av Langtidsplanen for perioden 2015-2016

Veksten i offentlige forskningsmidler må rettes mot anvendt forskning innen disse viktige samfunnsområdene, og formidles gjennom Forskningsrådets konkurransearenaer. Da styres fellesskapets midler mot forskning som har høyest kvalitet og som gir størst samfunnsnytte. Det er ingen motsetning mellom kvalitet og relevans i forskning, og forskningsbevilgningene må benyttes der begge krav er oppfylt.

For å sikre forskning som gir samfunnsnytte ber Abelia regjeringen:

- Realisere Langtidsplan for forskning og høyere utdanning ved å styrke de tematiske prioriteringene med 1,2 milliarder kroner til 1,2 prosent av BNP i 2018.
- Sikre forpliktende oppfølging på de tematisk prioriterte områdene i langtidsplanen, og styrke næringsrettet forskning innen disse områdene.
- Koordinere opptrappingen av de tematiske områdene på tvers av departementer og sektor. Sektorer som har nullvekst i 2017, må ta ansvar for langsiktig forskning på sine områder.
- Fordele økningen i forskningsmidler gjennom Forskningsrådets konkurransearenaer.
- Sørge for at basisbevilgningen til de private forskningsinstituttene ikke inngår i statens avbyråkratiseringsskutt, men at de får full priskompensasjon.

⁸ http://www.forskningsradet.no/no/Budsjettforslag_2018/1254002293686

- Økt basisbevilgningen til de teknisk-industrielle instituttene fra dagens 6 prosent til 10 prosent, noe som fortsatt er langt under nivået ellers i Europa. Kostnaden for dette vil være 140 millioner kroner.

5.0. Sikre bedre kapitaltilgang som kan bygge flere vekstbedrifter

5.1 Satsing på innovasjonsselskaper

I forhold til nivået på den norske forskningsinnsatsen brukes det svært lite penger på kommersialisering for å omdanne kunnskap til nye produkter og tjenester. Vi mener det er behov for en forsterkning på dette området, og den må komme i det utførende leddet hos innovasjonsselskapene. Innovasjonsselskaper er en samlebetegnelse på teknologioverføringskontorer (TTO), forsknings- og kunnskapsparken over hele landet som driver inkubatorer og klynger. De har egen investeringsvirksomhet eller tett samhandling med risikokapitalaktører. Innovasjonsselskapene kan levere mer nyskaping og vekst for pengene gjennom å samkjøre programmer regionalt, men da må det nasjonale virkemiddelapparatet redusere rapporteringskrav og detaljstyring.

Abelia har utredet en ordning for å unngå problemer for skattefradragsordning for investorer (KapitalFUNN) som skisseres i statsbudsjettet for 2017. Dette er en enkel skattefradragsordning på linje med SkatteFUNN og BSU, hvor investorer får et skattefradrag på 25 prosent på investeringer opptil én million kroner. Vi anslår en provenyeffekt på 125 millioner kroner, som er betinget av 375 millioner kroner i privat kapital. At skattefradraget ikke utløses med mindre tre av fire kroner kommer fra private, er en innebygd mekanisme som vil gi en kraftig økning i investeringene i fremtidens arbeidsplasser.

For å sikre kapitaltilgang og flere vekstbedrifter ber Abelia regjeringen:

- Videreutvikle, effektivisere og forsterke sentrale programmer som FORNY2020 (300 millioner kroner), inkubatorprogrammet (150 millioner kroner) og klyngeprogrammene (175 millioner kroner).
- Etablere en sammenhengende kapitalkjede for innovasjon. Pre-såkornordningen, hvor 1 offentlig krone utløser 3 private, må forsterkes til 100 millioner kroner, mens statlige investeringsselskaper som Investinor og Argentum må investere i flere bedrifter og utvikle det private venturekapitalmarkedet.
- Ferdigstille skattefradragsordning for investorer (KapitalFUNN) i revidert nasjonalbudsjett for 2017, med senest virkning fra 1. januar 2018. Abelia estimerer kostnaden til 125 millioner kroner.

6.0. Katapultprogram og pilotprogram innen helseteknologi

Abelia er opptatt av at virkemidlene for innovasjon og næringsutvikling fortløpende evalueres og at endringer gjøres etter prinsippet om at det som virker videreføres, mens det som ikke virker avvikles. Vi mener i tillegg det er potensial for ytterligere effektivisering av virkemiddelapparatets administrasjon, blant annet gjennom bedre utnyttelse av digitale verktøy og en rollefordeling der flere oppgaver gjennomføres av lokale, næringsnære innovasjonsselskaper.

6.1. Storsatsing på teknologiområder med næringspotensial

Norsk næringsliv har flere globalt ledende teknologiske miljøer, ofte som kombinasjon av sterk industriell kompetanse og naturressurser. For å realisere næringspotensialet må vi jobbe tverrfaglig

ved å samle miljøene under felles paraplyer som utnytter muliggjørende teknologier, enten det er IKT, nanoteknologi, 3D-printing eller andre ting.

Abelia ønsker en mer langvarig og dyptgripende satsing på linje med Storbritannias Catapults, gjennom en videreutvikling av dagens klyngeprogram. Britene velger ut Catapults når de tilfredsstiller tre kriterier:

1. Det finnes et stort globalt vekstmarked.
2. Storbritannia har ledende forskningsmiljøer.
3. Næringslivet har mulighet til å utnytte dette kommersielt fra en britisk base.

Catapult-programmet i Storbritannia er i tråd med regelverket for statsstøtte, og omfattes ikke av tidsbegrensningen på ti år, slik som er tilfelle for de norske klyngeprogrammene. Vi viser i denne sammenheng til de innspill vi har gitt i arbeidet med Industrimeldingen.

6.2. Norge i tet på persontilpasset medisin

Norge har unike muligheter for å dyrke frem en helsenæring i verdenstoppen. Vi har et svært godt helsevesen, ledende næringsmiljøer, gode helseregistre, biobanker og store helseundersøkelser. Dette gjør at vi kan utvikle verdikjeder og analysetjenester for presisjonsmedisin med tilbud til pasienter og leger over hele verden.

Utviklingen av presisjonsmedisin har et stort globalt potensial for pasientbehandling. Sekvensering og analyse av genetisk informasjon kan kombineres med annen medisinsk informasjon om pasienten for å gi treffsikker behandling. Dermed kan helsetjenesten spare penger ved å unngå dyr overbehandling uten effekt, mens samfunnet tjener på at pasienter blir friske og kommer raskere ut i arbeid.

Med utgangspunkt i Oslo Cancer Cluster, Oslo Medtech og andre ledende norske life sciences-miljøer kan vi skape en attraktiv helseindustri. Satsingen vil kreve en betydelig kunnskapsoppbygging som må inkludere de akademiske miljøene innen både livsvitenskap og IKT. Norge kan utnytte sin posisjon som et stabilt og regulert samfunn til å bygge opp og forvalte verdens ledende databank for helseinformasjon. Slik Sveits en gang ble sentrum for finansverdenen, kan Norge bli senter for den globale helsedataindustrien.

For å fremme en egen satsning på presisjonsmedisin ber Abelia regjeringen:

- Opprette en katapult innen presisjonsmedisin, estimert til 100 millioner kroner.

Abelia er takknemlig for den gode kontakten vi og våre medlemsbedrifter har med regjeringen i ulike sammenhenger og ønsker lykke til med det viktige budsjettarbeidet for 2018.

Med vennlig hilsen,

Håkon Haugli
Administrerende direktør

Hilde Widerøe Wibe
Næringspolitisk direktør